

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Havířov – Město, Radniční 7/619

Radniční 7/619, 736 01 Havířov - Město

Identifikátor zařízení: 600 135 136 IČO: 61 988 715

Zřizovatel: Město Havířov, Svornosti 2, 736 01 Havířov - Město

Okresní úřad Karviná, referát školství, Zakladatelská 974, 735 06 Karviná – Nové Město

Termín konání orientační inspekce: 17. – 19. ledna 2001

Čj.	144 034/01-11084
Signatura	on3au118

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola (dále MŠ) je čtyřtřídní předškolní zařízení s kapacitou 100 dětí, v současné době je zde zapsáno 95 dětí. MŠ je součástí rozsáhlé sítě mateřských škol ve městě, zabezpečuje docházku zejména pro centrum města, je však obvyklé, že jsou zde přihlášeny také děti z okrajových částí.

Pedagogickou činnost MŠ zajišťuje 7 učitelek, které mají požadovanou kvalifikační a odbornou způsobilost.

Od roku 1995 je MŠ příspěvkovou organizací.

Součástí MŠ je školní jídelna (IZO: 119 701 936) s kapacitou 100 jídel.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Kvalita vzdělávací činnosti je hodnocena na základě hospitační a kontrolní činnosti, kterou provedla Česká školní inspekce v průběhu tří dnů. Hospitovaná vzdělávací činnost je posuzována z hlediska efektivit plánování, materiálně technických, psychohygienických a personálních podmínek. Zjišťována je účinnost organizace a forem pedagogické práce, uplatňování motivace a hodnocení v pedagogickém procesu, způsoby interakce a komunikace. V dílčích hospitovaných činnostech byla efektivita výchovně vzdělávací práce hodnocena v širším rozpětí od vynikajícího pedagogického výkonu až po pouze vyhovující, převažovalo však velmi dobré hodnocení práce učitelek.

Podmínky vzdělávací činnosti

V MŠ jsou čtyři samostatné třídy, které sdružují děti ve věkově smíšených skupinách. Uvedená organizační struktura tříd rozvíjí pozitivní a podnětné vztahy ve skupině a významným způsobem ovlivňuje obsah vzdělávací nabídky.

Stávající kvalita a rozvoj materiálně technických podmínek v MŠ svědčí o koncepčním a systematickém způsobu práce ředitelky. Účelně, se zřetelem na úspěšnost a praktické využití pořizuje aktuální produkty a průběžně tak vytváří mimořádně podnětné podmínky pro pedagogickou práci. Ve třídách je dostatek současných hraček, moderních učebních pomůcek a spotřebního materiálu. Vše učitelky využívají v pedagogické práci, včetně didaktické techniky, počítače, kopírky apod. Velmi dobré je vybavení učitelské i dětské knihovny. Uspořádání vnitřních prostorů je přehledné a bezpečné, postupně jsou rekonstruovány a inovovány také nevyužívané části MŠ (suterén, chodby) zejména pro potřeby práce s menšími skupinkami dětí, jak vyplývá z koncepce pedagogické práce. K průběžné a účelné inovaci dochází také u vnitřního vybavení (dětský nábytek apod.). Zřejmá je tendence vytvářet otevřeným uspořádáním tříd podmínky pro samostatné rozhodování a pohyb dětí, vybavování hracích koutů postupně směřuje k zachování intimity a podnětnosti hry. Koncepce vybavování a současný vzhled tříd podporuje rozvoj estetického vnímání dětí i rodičů, působí vlídně a pozitivně. Převažuje využití kvalitních estetických prvků ve výzdobě, v menší míře jsou do tvorby prostředí tříd zapojeny děti.

V celém objektu byly zaznamenány optimální hygienické podmínky a čistota prostředí. Celodenně je v souladu s hygienickými zásadami zaveden a podporován pitný režim. Organizace pedagogického programu je časově uvolněná, nenásilným způsobem však zachovává plánovaný rozvrh řízených činností a pravidelné režimové prvky vztahující se k pobytu venku a odpočinku dětí. Organizace odpočinku řeší uspokojivě individuální potřeby a

orientuje se na nabídku dalších klidových činností pro děti, které nemají potřebu spánku. Zejména v zimním období jsou sledovány aktuální klimatické podmínky, kterým je přizpůsobena délka pobytu venku.

Materiálně technické a psychohygienické podmínky pro výkon pedagogické činnosti jsou hodnoceny jako vynikající. Jejich stávající kvalita svědčí o koncepčním způsobu jejich rozvoje a sledované pedagogické výkony potvrdily jejich významný podíl na výsledku práce s dětmi.

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Způsob plánování pedagogické činnosti je postaven na volbě standardních vzdělávacích cílů podle Časově tematických plánů pro mateřské školy (1987), které jsou zpracovány podle Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (MŠ ČSR dne 23.12.1983 pod čj. 33 483/83-201). Ve třídách se pracuje podle týdenních pracovních plánů, které zejména uvádějí vzdělávací cíl (podle Časově tematických plánů), konkretizace obsahu a organizace je v dokumentaci tříd specifikována pouze okrajově. Využívání výše uvedeného dokumentu nemá průběžnou návaznost na plánovaný obsah dalších činností, které jsou realizovány v zájmových aktivitách formou individuální a skupinové práce s dětmi, nerozvíjí logické souvislosti v tematické orientaci programu. Bez výraznějších vzájemných souvislostí jsou využívány také aktuální metodické materiály (převážně z vydavatelství Portál). Plánování tříd vykazuje prvky formálnosti a ze srovnání s konkrétní činností učitelek je zřejmé, že není kvalitním základem pro pedagogickou práci.

Průběh pedagogické práce prezentuje velmi odlišné pedagogické přístupy. Uplatňovány jsou prvky organizační uvolněnosti, integrace a prolínání vzdělávacích oblastí, začleňování prvků tvořivé dramatiky, zajímavé využívání nabídky učebních pomůcek apod. Zjištěny však jsou také konzervativní metodické postupy s nižší efektivitou zejména v oblasti motivace dětí. Program tříd je členěn na řízené a spontánní činnosti, dodržena je rovnováha v zařazování všech vzdělávacích oblastí. Pozitivem je stanovení diferencované náročnosti pedagogických cílů v souvislosti se smíšenou věkovou strukturou tříd a zajištění takové organizace programu, která vytváří ucelený prostor pro vzdělávání dětí 5-6letých. Jedná se o využití dílčích prvků z projektu Šimon půjde do školy. Velmi dobré výsledky jsou sledovány zejména v oblasti hudební a rozumové výchovy, ve všech třídách jsou vhodným způsobem uplatňovány současné literární texty a výběr písní.

MŠ zajišťuje kromě běžného programu tříd také široké spektrum zájmových aktivit nad jeho rámec formou kroužků. Výtvarný kroužek se zaměřuje zejména na práci s výtvarnými technikami, využití výsledků není v prostředí MŠ zřejmé. Učitelky MŠ zajišťují také tělovýchovný kroužek a základy hry na flétnu, kde přirozeným způsobem rozšiřují dovednosti v oblasti hudební a tělesné výchovy u nadaných dětí. Se základy anglického jazyka seznamuje děti externí vyučující ve spolupráci s učitelkou MŠ. Respektuje specifika učení u dětí předškolního věku a zabezpečuje návaznost při ukončení docházky do MŠ. Vybavení MŠ umožňuje systematickou přípravu dětí na práci s počítačem a podporu zdravotního stavu dětí (na základě písemného souhlasu lékaře a rodičů) užíváním biotronové lampy. Některé aktivity jsou do režimu dne zařazovány v nevhodnou dobu tak, že neumožňují odpočinek dětí po obědě. Dle dokumentace MŠ je velmi kvalitním způsobem pravidelně zajišťován pobyt dětí ve škole v přírodě.

Využívání motivace je běžnou součástí práce učitelek. Projevuje se včleňováním dílčích motivačních prvků, které mají spíše krátkodobou účinnost a podporují udržování zájmu dětí o řízenou činnost. Hodnocení dětí při vzdělávací činnosti je vždy pozitivně laděné, zejména se zaměřuje na celkové hodnocení skupiny a individuálně na projevy chování dětí.

Výrazným pozitivem je podpora mimořádně rozvinutých sociálních vztahů ve třídách, které se mezi dětmi projevují vzájemnou ohleduplností, ochotou ke spolupráci a společné hře, starší děti pomáhají mladším, apod. Program také účinně rozvíjí komunikační dovednosti, které jsou ve všech třídách na vysoké úrovni, zejména samostatné a souvislé vyjadřování, respektování komunikačních pravidel a nebojácnost v řečovém projevu. Grafomotorická průprava je součástí programu především u starších dětí, ale není zařazována dostatečně často.

Efektivita pedagogického působení MŠ v oblasti rozvoje řízených a spontánních činností je dle konkrétních zjištění celkově hodnocena velmi dobře.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Vynikající jsou podmínky pro výkon pedagogické činnosti a zaměření MŠ na rozvoj interakce a komunikace. Tyto skutečnosti výrazně zvyšují podnětnost prostředí pro děti i učitelky a vytvářejí příznivé sociální klima.

V plánování tříd a přípravě na práci s dětmi se projevuje mírný kvalitativní vývoj, ale přesto současná průměrná kvalita neposkytuje praktický a ucelený základ pro přípravu učitelek. Celkově velmi dobře je hodnocena organizace pedagogického programu a uplatňování motivačních a hodnotících metod, u části učitelek je zřejmý pozitivní trend prosazující vyšší aktivitu dětí a účinnější motivační prvky.

V souhrnném vyjádření je kvalita vzdělávací činnosti dle výše uvedených zjištění hodnocena velmi dobře.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Roční cyklus v plánování MŠ navazuje na stanovené dlouhodobější koncepční záměry, které v souladu se současnými trendy prosazují osobnostní model předškolní výchovy zejména uplatňováním základních principů programu Zdravá mateřská škola a programu Začít spolu. Roční plán je ucelený a dostatečně konkrétní, je postaven na analýze výsledků předchozího období a vymezuje dílčí kroky v celkovém rozvoji školy (organizační řešení, zaměření pedagogického vedení a sebevzdělávání, úkoly jednotlivých tříd, teoretické podklady apod.).

Roční plány se postupně a jednoznačně zaměřují na prosazování změn ve stylu pedagogické práce v souladu s koncepcí MŠ a podporují využívání všech možností souvisejících s pedagogickým vybavením.

Vynikajícím způsobem je v ročním plánu vymezena návaznost řízení školy na realizaci pedagogické činnosti vyjádřením kontrolních a organizačních kompetencí. Nejsou však stanoveny účinné principy pro plánování tříd v návaznosti na roční plán a základní metodické materiály.

Významným koncepčním prvkem v činnosti MŠ je spolupráce s rodinou a veřejností, která se účinnými formami zaměřuje na prohlubování informovanosti a pedagogickou osvětu. MŠ je aktivní v nabídce nadstandardních zájmových aktivit, které dále rozšiřují každodenní program MŠ (viz. str.3).

Koncepční plánování MŠ je promyšlené a vyjadřuje jasnou představu o záměrech MŠ. Zpracovává dlouhodobou tendenci v pedagogickém zaměření v souladu s konkrétními

podmínkami, nevyjadřuje však účinnou návaznost na plánování tříd. Sledovaná oblast je hodnocena velmi dobře.

Organizování

Dokumentace MŠ je velmi přesná ve vyjádření organizačních pravidel (organizační a vnitřní řád MŠ). Vymezuje organizaci pedagogického řízení, pravidla spolupráce s rodiči a veřejností, stanovení kompetencí a požadavků vzhledem k zaměstnancům. Sledovaná organizace školy je účelná, maximálně využívající časových možností v režimu dne a pracovní době zaměstnanců. Organizační řád zohledňuje provozní možnosti školy a konkretizuje povinnosti zaměstnanců v souladu Zákoníkem práce.

Výchovně vzdělávací proces, včetně zájmových kroužků, probíhá podle stanoveného režimu dne, se kterým jsou seznámeni rodiče, a na který navazuje funkční rozvrh přímé výchovné práce učitelek.

MŠ sídlí ve velmi dobře udržované budově, kvalita provozních podmínek svědčí o funkční spolupráci ředitelky se zřizovatelem. Hospodaření MŠ je vzhledem k právní formě organizace samostatné. Způsob vedení MŠ vykazuje velkou zodpovědnost zohledňující zabezpečení kvalitních podmínek MŠ, úsporný a účelný přístup k čerpání finančních prostředků. Účetnictví MŠ je vedeno odborně, kontrolní zjištění nevykazují nedostatky. Ředitelka MŠ se velmi dobře orientuje v problematice rozpočtu i pracovněprávních vztahů, vede v počítačové formě mimořádně přehledně celou dokumentaci školy. Finanční zajištění provozu MŠ je dle posouzení v letech 1998-2000 stanoveno objektivně v souladu s potřebami MŠ, zohledňuje reálné nárůsty cen. Dle zjištění je ve vybavení školy od roku 1995 vytvořen výrazný kvalitativní posun, který svědčí o koncepční práci ředitelky a jejich organizačních schopnostech.

V MŠ je funkční a přehledný vnitřní i vnější informační systém. Vnitřní komunikace je vedena tak, aby byl zachován každodenní kontakt mezi zaměstnanci a ředitelkou. Učitelky získávají včas a pravidelně všechny odborné informace - efektivní je struktura provozních porad, pravidelné informační místo pro odbornou literaturu a tisk. Pedagogické porady jsou vedeny k rozvíjení pedagogického názoru učitelek na styl pedagogické práce v souladu s koncepcí školy.

Kontakt s rodičovskou veřejností je rozvíjen jako významný prvek v koncepci MŠ a je zřejmé, že směřuje k pedagogické osvětě, otevřenosti vůči rodičům a podporuje jejich aktivitu ve vztahu k MŠ. Formy vzájemného kontaktu jsou neformální, otevřené klima MŠ umožňuje volný přístup do tříd a bezproblémový kontakt s učitelkami.

Organizace MŠ zajišťuje přehledné podmínky pro činnost školy, účinně podporuje změny vyplývající z koncepčních záměrů. Organizace MŠ je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Zajištění provozu a činnosti MŠ je řešeno počtem zaměstnanců (11), který je optimálně přizpůsoben naplněnosti předškolního zařízení a provozním potřebám. Kolektiv je věkově vyvážený a současné interpersonální vztahy umožňují stabilní pracovní klima, zodpovědný a aktivní přístup k práci v MŠ. Pedagogický kolektiv se vyznačuje velkou různorodostí v pedagogických přístupech, které jsou ředitelkou MŠ efektivně koordinovány směrem ke zvolené koncepci. Pedagogické řízení se důsledně orientuje na postupné změny v organizaci a způsobu pedagogické práce. Ředitelka je prosazuje jednoznačným vyjádřením v dokumentaci školy, vytvořením podmínek, vnitřní diskusí, vlastní pedagogickou aktivitou a zajišťováním zpětné vazby. Celkově se styl personálního řízení vyznačuje vysokou náročností na výsledky práce a důsledností, která vede ke zvyšování kvality pracovního výkonu. Vzhledem

k náročnosti pedagogického řízení se projevuje určitý nedostatek pozitivního hodnocení zejména ve vztahu k učitelkám, který by zvýšil motivaci pro odůvodněné změny v jejich činnosti.

Hodnocení pracovníků vychází z jednoznačně vymezených kritérií, jejichž posuzování je základem pro poskytování nadtarifní části mzdy. Diferenciace je mírná, dle kritérií odpovídá reálnému výkonu jednotlivých zaměstnanců. Možnosti pro poskytování nadtarifní složky mzdy vycházejí ze stanovených rozpočtových pravidel, ale jsou v současné době velmi nízké, tzn. nevyjadřují dostatečný motivační prvek, který by reálně ohodnotil kvalitu pracovního výkonu.

Pedagogické řízení akcentuje rozvíjení odbornosti směrem k současným metodám a obsahu pedagogické práce. Uvedená skutečnost se projevuje důsledným zajišťováním podmínek, zabezpečováním odborného materiálu a podporou aktivity učitelek při jejich zapojování do dalšího vzdělávání. V rámci pedagogických porad je pak řešen systém přenosu odborných informací na všechny učitelky. O aktivitě v sebevzdělávání má ředitelka velmi dobrý přehled.

Personální řízení se vyznačuje vysokou náročností a důsledností, která postupnými kroky zvyšuje kvalitu MŠ. Sledovaná oblast je hodnocena jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je významnou součástí práce ředitelky. Věnuje jí mimořádnou pozornost, o čemž svědčí vynikající přehled o činnosti tříd a jednotlivých učitelek. Kontrolní systém je stanoven v dokumentaci organizace pedagogického řízení a jednoznačně směřuje ke sledování rozvoje školy ve smyslu stanovené koncepce.

V systému kontroly je rozlišena běžná vnitřní kontrola provozních a hospodářských činností a dodržování výchovně vzdělávacích stereotypů, které vyplývají z požadavků řízení. Dále se kontrola zaměřuje na efektivitu pedagogické práce ve formě pravidelné hospitační činnosti a hodnocení (metodické rozbory, hodnotící část pedagogických porad, individuální konzultace). Kontrolní činnost zaměřená na pedagogickou práci je písemně dokladována, ze zápisů a sledované efektivity prováděných rozborů hospitací vyplývá její velmi dobrá metodická účinnost ve vztahu k jednotlivým učitelkám. Kontrolní zjištění jsou formulována objektivně a vyjadřují účinnou zpětnou vazbu na dílčí metodické prvky v pedagogické práci. Celkově však v hodnocení spíše převažuje kritický prvek, přestože je vyjádřen pozitivně a v menší míře se vyskytuje pochvalné vyjádření k práci učitelek.

V sebereflexi ředitelky je pozitivně hodnocena skutečnost, že se snaží zadáním anonymních dotazníků učitelkám získat zpětnou vazbu o výsledcích své činnosti. Učitelky oceňují dlouhodobé výsledky v rozvoji školy, výhrady vyjadřují k náročnosti v požadavcích ředitelky.

Kontrolní systém vyjadřuje přehledně a jednoznačně kontrolní záměry ředitelky a sledované oblasti ve vztahu k rozvoji MŠ. Vynikajícím způsobem plní funkci zpětné vazby.

Hodnocení kvality řízení

Na základě výše uvedeného posouzení sledovaných oblastí byla zjištěna vynikající úroveň řídicí práce s náročným a zodpovědným přístupem k zajištění výchovně vzdělávacího programu, účinným organizačním a personálním řízením.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení předškolního zařízení do sítě škol čj. MŠ9a ze dne 8. února 2000
- hodnocení výchovně vzdělávací práce za školní rok 1999/2000,
- roční plán školy (1999/2000, 2000/2001), tematické plány tříd a zájmových kroužků,
- vnitřní a organizační řád školy,
- personální a hospodářská dokumentace,
- zápisy z pedagogických a provozních porad, hospitační záznamy,
- evidence dětí, přehled docházky dětí do MŠ, dokumentace o přijímání dětí,
- přehledy výchovné práce,
- výsledky práce s dětmi (pracovní listy, výkresy, výrobky apod.).

ZÁVĚR

Pozitiva:

- MŠ zajišťuje velmi dobrou úroveň předškolní výchovy, postupně aplikuje současné trendy pedagogické práce.
- Materiálně technické podmínky pro zajištění činnosti MŠ jsou vynikající. Pozitivně ovlivňují průběh vzdělávacího procesu a svědčí o efektivním a koncepčním přístupu k jejich zabezpečení.
- Efektivní způsob řízení MŠ vede k jejímu rozvoji. Vyznačuje se postupným prosazováním změn v organizaci i pedagogickém stylu, vysokou náročností na výsledky pedagogické činnosti a účinnou kontrolní činností.
- MŠ je aktivní v kontaktu s rodiči. Prosazuje vhodnými formami otevřenost, aktivní spolupráci a pedagogickou osvětu.

Negativa:

- Dílčí plánování tříd vykazuje sníženou efektivitu v návaznosti obsahu na zvolený vzdělávací cíl, pedagogický program není kompaktní a nepostihuje souvislosti v organizaci a motivaci.

Sledovaná MŠ je na základě výše uvedených inspekčních zjištění hodnocena jako velmi dobré předškolní zařízení, které se na základě koncepčního a náročného řízení pozitivně rozvíjí.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou dle dílčích zjištění čerpány účelně vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a k účelu jejich poskytnutí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jarmila Španihelová	Mgr. Jarmila Španihelová, v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Štefková	Mgr. Hana Štefková, v.r.

V Novém Jičíně dne 8. února 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. února 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Šárka Milúchová	Šárka Milúchová, v.r.

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení.

Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad, referát školství Zakladatelská 974, 735 06 Karviná	2001-02-26	144 052/01-11084
Zřizovatel: Město Havířov, Svornosti 2, 736 01 Havířov	2001-02-26	144 053/01-11084

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2001-02-26		Připomínky nebyly vzneseny.